

Безверхий К.В.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту,
Київський національний університет технологій та дизайну,
м. Київ

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В УКРАЇНІ

Важливість ґрунтовних знань системи оподаткування для облікових працівників не викликає сумнівів, оскільки вміння правильно сплачувати або не сплачувати податки, можливість планування та регулювання їх обсягів є одним із тих показників, який на теперішній час відрізняє висококваліфікованого спеціаліста з бухгалтерського обліку від простого обліковця.

З метою попередження розвитку ризиків нарахування, пені та штрафних санкцій, а також необґрунтованих переплат з податків та зборів, важливо чітко уявляти змістовну специфіку податкового зобов'язання [1, с. 26].

Відповідно до визначення, що наведено у великому тлумачному словнику сучасної української мови (за редакцією В. Бусел), податкове зобов'язання – загальна сума податку, нарахована платником податку за звітний період [2, с. 474].

Згідно з пп. 14.1.156 п. 14.11 ст. 14 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (надалі – ПКУ) податкове зобов'язання – сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установленій законом строк) [3].

Податковим зобов'язанням притаманний особливий характер в силу того факту, що податкове зобов'язання платника податків впливає не з договору, а з закону (ПКУ), що визначає пріоритет публічних інтересів. Як результат, сторони податкового зобов'язання є нерівноправними, держава в особі податкових органів має набагато більше можливостей для захисту своїх економічних інтересів. Разом з тим, контрактний підхід до податкових відносин заперечує односторонній характер податкового зобов'язання, що проявляється в інституціональному закріпленні не лише податкового обов'язку, а й певних прав платника податків, що дозволяє йому ефективно протидіяти неправових дій податкових органів [4, с. 53].

У формуванні та виконанні податкового зобов'язання беруть участь не тільки платник податків і податковий орган, але також податкові агенти, банки, нотаріуси та реєстратори, інші інформатори. Процесний характер податкового обов'язку, що виникає у платників податків при певних законом умовах в силу ідентифікації об'єкта оподаткування, обумовлює чітку послідовність

застосування елементів податку ~~об'єкту~~ ^{об'єкту} врахуванку податкового зобов'язання [4, с. 53].

Авторську модель формування податкового зобов'язання в Україні наведено на рис. 1.

Рис. 1 – Модель формування податкового зобов'язання в Україні (Розроблено на основі досліджень А. Кобилянського [4, с. 54] та О. Цепілової [1, с. 28])

Таким чином, запропоновано авторську модель формування податкового зобов'язання в Україні, що дозволить якісніше ідентифікувати поняття «податкове зобов'язання» як відносини між державою та платником податків.

Література:

1. Цепилова Е.С. Методология и инструментарий корпоративного контроля выполнения налоговых обязательств хозяйствующими субъектами: автореф. дис. на соискание науч. степени докт. экон. наук / Е. С. Цепилова. – Ростов-на-Дону, 2016. – 50 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доп.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
3. Податковий кодекс України від 02.10.2010 р. № № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print1454496999294402>.

4. Кобылянский А.К. Совершенствования налогового консультирования корпоративных налогоплательщиков: дис. ... к.э.н.: спец. 08.00.10 „Финансы, денежное обращение и кредит” / А.К. Кобылянский. – Ростов-на-Дону, 2015. – 163 с.

Колос І.В.,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри обліку і аудиту, САР,
Коротченко Ю.С.,
студентка,
Національний університет харчових технологій,
м. Київ

МЕТОДИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Обґрунтування напрямів ефективного функціонування й сталого розвитку вітчизняного підприємства забезпечується достовірною й своєчасною інформацією про стан і зміни в діяльності суб'єкта господарювання, його активах, зобов'язаннях та елементах капіталу, потенційні загрози і можливості, невизначеність. Це зумовлює необхідність перегляду, активного пошуку та запровадження актуальних методів, способів, прийомів та заходів з орієнтацією на запити управлінської системи і функціональні можливості інформаційної системи підприємства. Важливого значення набувають проблеми раціональної організації обліку, зокрема, обліку витрат на виробництво, з урахуванням встановлених державою загальних правил бухгалтерського обліку, вимог чинних нормативно-правових актів та рекомендацій вітчизняних і міжнародних громадських організацій і консалтингових компаній.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні основних елементів організації обліку витрат на виробництво для виконання функцій аналізу, планування, контролю, регулювання та стимулювання діяльності підприємства харчової промисловості. В роботі використано методи семантичного і структурно-логічного аналізу, синтезу та порівняння.

В межах проведеного дослідження запропоновано авторське визначення організації бухгалтерського обліку витрат як систему елементів облікового процесу, що забезпечує отримання достовірної і достатньої інформації про виробничо-комерційну діяльність підприємства.

За результатами критичного аналізу оприлюднених праць визначено основні завдання і передумови раціональної організації обліку витрат. Так, серед завдань організації обліку виділено такі основні для організації обліку витрат на виробництво: своєчасне, повне, достовірне, безперервне відображення результатів всіх операцій щодо обліку технологічного процесу